

O traballo e as profesións

Substantivos

O traballo

aprendiz/za
clase obreira
compañeiro/a
contrato
convenio
crebafolgas [esquirol]
descanso
desempregado/a [parado/a]
desemprego [paro]
despedimento
empregado/a
esquirol [crebafolgas]
explotación
fábrica

folga
formación
gratificación [prima]
gremio
hora extra
horario
indemnización
labor
lecer
manifestación
mensualidade
negociación
nómina
obradoiro [taller]
obreiro/a
ocio
ocupación
oficina
oficio

operario/a
paga
paga extra
parado/a [desempregado/a]
paro [desemprego]
patrón/oa
piquete
prima [gratificación]
produción
produtividade
profesión
propina
remuda [revezamento]
remuneración
revezamento [remuda]
salario
salario mínimo
sindicato
soldo
subsídio
substitución
taller [obradoiro]
tarefa
traballador/ora
traballo
vacacións
xeira
xornada
xornal
xubilación
xubilado/a

Profesións relacionadas coa agricultura, a ganadería e a pesca

agricultor/ora
apicultor/ora
bateiro/a
braceiro/a [xornaleiro/a]
campesino/a [labrego/a]
ceifeiro/a [seitureiro/a, segador/ora]
colleiteiro/a

ferrador/ora
gandeiro/a
granxeiro/a
horticultor/ora
labrego/a [campesino/a]
leñador/ora
mariñeiro/a
mariscador/ora
muiñeiro/a
pastor/ora
peixeiro/a [regateiro/a]
percebeiro/a
pescador/ora
regateiro/a [peixeiro/a]
segador/ora [seitureiro/a, ceifeiro/a]
seitureiro/a [segador/ora, ceifeiro/a]
vendimador/ora
viticultor/ora
xornaleiro/a [braceiro/a]

Profesións relacionadas coa construción

albanel
aparellador/ora
arquitecto/a
canteiro/a [pedreiro/a]
carpinteiro/a

construtor/ora
contratista
cristaleiro/a
decorador/ora
delineante
ebanista
electricista
encofrador/ora

enseñeiro/a
escaiolista
fontaneiro/a
mestre/a de obras
pedreiro/a [canteiro/a]
peixeiro/a [regateiro/a]
peón
pinche
pintor/ora
promotor/ora
regateiro/a [peixeiro/a]
soldador/ora

Profesións relacionadas co comercio

almacenista
caixeiro/a
carniceiro/a
chacineiro/a
comerciante/a
confeiteiro/a [doceiro/a, pasteleiro/a]
dependente/a
distribuidor/ora
doceiro/a [confeiteiro/a, pasteleiro/a]
drogueiro/a
estanqueiro/a
feirante
florista
fornecedor/ora [provedor/ora]
leiteiro/a
libreiro/a
panadeiro/a
pasteleiro/a [confeiteiro/a, doceiro/a]
peixeiro/a [pescantín/ina]
peleteiro/a
pescantín/ina [peixeiro/a]
provedor/ora [fornecedor/ora]
queixeiro/a

Léxico

sombreireiro/a
tendeiro/a
tintureiro/a
vendedor/ora
viñateiro/a
xastre
xoieiro/a

Profesións relacionadas coa Administración e a xustiza

alcalde/esa
avogado/a
comisario/a

concelleiro/a
conselleiro/a
cónsul/consulesa
deputado/a
diplomático/a
embaixador/ora
fiscal
funcionario/a
garda civil
garda de tráfico
gobernador/ora
maxistrado/a
militar
ministro/a
notario/a
parlamentario/a
policía
presidente/a
procurador/ora
recador/ora
senador/ora
xuíz/íza

Profesións relacionadas coa sanidade

anestesista
boticario/a [farmacéutico/a]
cirurxián/a
curandeiro/a
[menciñeiro/a]
dentista [odontólogo/a]

dermatólogo/a
doutor/ora [médico/a]
enfermeiro/a
farmacéutico/a
[boticario/a]
fisioterapeuta
masaxista
médico/a [doutor/a]
menciñeiro/a
[curandeiro/a]
neurólogo/a
oculista [oftalmólogo/a]
odontólogo/a [dentista]
oftalmólogo/a [oculista]
pediatra
psicólogo/a
psiquiatra
traumatólogo/a
veterinario/a
xinecólogo/a

Profesións relacionadas cos transportes

auxiliar de voo
aviador/ora
capitán/á
chofer [conductor/ora]
conductor/ora [chofer]
controlador/ora aéreo/a
estibador/ora
ferroviario/a

gardaagullas
gardabarreiras
maquinista
mariñeiro/a
mecánico/a
piloto
revisor/ora
taxista
transportista
tripulante

Profesións relacionadas coa empresa e cos ne- gocios

administrativo/a

asesor/ora
axente de bolsa
axente de seguros
banqueiro/a
comercial
conselleiro/a
contable
delegado/a sindical
director/ora
empregado/a de banca
empresario/a
executivo/a
mecanógrafo/a
oficinista
presidente/a
representante
secretario/a
subdirector/ora
tesoureiro/a
viaxante
vicepresidente/a
vogal
xefe/a de compras
xefe/a de vendas
xefe/a de persoal
xerente

Profesións relacionadas cos servizos

barbeiro/a
bedel
bombeiro/a
camareiro/a
carteiro/a
cobrador/ora
cociñeiro/a
conserxe
empregado/a do fogar
escolta [gardacostas]
gardacostas [escolta]
garda de seguridade
gardamontes
guía turístico
hostaleiro/a
intérprete
mensaxeiro/a
mozo/a dos recados
peiteador/ora
porteiro/a
pousadeiro/a

recepcionista
taberneiro/a
telefonista
telegrafista
socorrista
varredor/ora
vixilante

Profesións relacionadas coa ciencia

antropólogo/a
arqueólogo/a
biólogo/a
cartógrafo/a
científico/a
economista
etnógrafo/a
filósofo/a
físico/a
historiador/ora
informático/a
inventor/ora
investigador/ora
lingüista
matemático/a
meteorólogo/a
químico/a
sociólogo/a
topógrafo/a
xeógrafo/a
xeólogo/a

Profesións relacionadas coa arte e a cultura

actor/actriz
anticuario/a
artista
bibliotecario/a
cantante

compositor/ora
deportista
deseñador/ora
dobrador/ora
domador/ora
editor/ora

escenógrafo/a
escritor/ora
escultor/ora
fotógrafo/a
ilustrador/ora
impresor/ora
locutor/ora
mestre/a
modelo
músico

novelista
periodista [xornalista]
pintor/ora
poeta/isa
presentador/ora
profesor/ora
publicitario/a
tradutor/ora
xornalista [periodista]

Oficios artesanais e tradicionais

acibecheiro/a
afiador/ora
augador/ora
augardenteiro/a
baldeiro/a [selleiro/a]
barqueiro/a
cacharreiro/a
canteiro/a [pedreiro/a]
capador/ora
carboeiro/a
carpinteiro/a
carpinteiro/a de ribeira
cereiro/a
cerralleiro/a
cesteiro/a
costureira

enterrador/ora [sepultureiro/a]
ferreiro/a
fiadeiro/a [fiador/a]
fiador/a [fiadeiro/a]
fogueteiro/a
gaiteiro/a
latoeiro/a
lavandeira
leiteiro/a
matachín/ina
muiñeiro/a
oleiro/a
ourive
palilleira
paraugueiro/a
pedreiro/a [canteiro/a]
peleteiro/a
prateiro/a
quincalleiro/a
redeiro/a
selleiro/a [baldeiro/a]
sepultureiro/a [enterrador/ora]

tecelán/á
telleiro/a
toneleiro/a
tratante
xastre/a
zapateiro/a
zoqueiro/a

Adxectivos

activo/a
arduo/a
difícil
doador/a
estable
experimentado/a

experto/a
festivo/a
folgazán/ana [preguiceiro/a, vago/a, lacazán/ana]
inactivo/a
indefinido/a
inexperto/a
laborable
laboral
laborioso/a
lacazán/ana [preguiceiro/a, vago/a, folgazán/ana]
novato [principiante]
ocioso/a
ocupado/a
preguiceiro/a [lacazán/ana, vago/a, folgazán/ana]
principiante [novato]
profesional
salarial
temporal
traballador/ora
trabaloso/a
vago/a [lacazán/ana, preguiceiro/a, folgazán/ana]
xubilado/a

Verbos

afiliar(se)
aprender
ascender

asegurar
asinar
aumentar
cobrar
concurar
contratar
cotizar

Léxico

delegar
descansar

despedir
diminuír
empregar
entrar
entrevistar
estudar
explotar
fabricar
facer folga
fichar
folgar
gañar
indemnizar
lacazanear [vaguear]
manifestar(se)
negociar
opositar
pagar
producir
reclamar
reivindicar
remudar [revezar]
rescindir
reter
revezar [remudar]
saír
seleccionar
sindicar(se)
substituír
traballar
vaguear [lacazanear]
xubilar(se)

Actividades

1. Completa adecuadamente cos seguintes nomes de profesións estes titulares tirados do xornal *Galicia Hoxe*.

*afiador - piloto - ourive - actriz
economista - enxeñeira - cirurxián
tesoureira - embaixadora - escritora*

Muhammad Yunus, o de Bangladesh mundialmente coñecido como «o banqueiro dos pobres», fala en Compostela do seu método de loita contra a pobreza. (13-7-2004)

A brasileira Nélida Piñón, descendente de galegos, presentou na Galería Sargadelos de Compostela a súa última novela, *Vozes do deserto*. (30-3-2005)

Antonio Feijoo, : «Xa non quedan aqueles que andaban polos camiños, non hai traballo». Hai pouco futuro para estes traballadores e artesáns, condenados ao museo ante a cultura do «usar e tirar» que impón a globalización. (19-7-2004)

A Federación de Peñas do Compostela remodelou a súa xunta directiva: presidenta, María Rosa Pais Gómez; secretaria, Margarita Fernández Seoane; e , Carmen Fernández Seoane. (20-10-2003)

O pasado 28 de xullo inaugurouse na Galería Sargadelos a mostra Damián Garrido, do século XX, que integra 22 pezas: unha auténtica revolución no deseño da prata. (3-8-2004)

O da Clínica Ruber Francisco Gómez Bravo propónse realizar en España, este mesmo ano, o primeiro transplante de rostro procedente dun doador falecido. (4-3-2004)

Un xaponés queda durmido aos mandos do avión. Viaxaban 184 pasaxeiros e a tripulación a bordo, pero non provocou alteracións. (1-5-2004)

Miguel A. Fernández presenta *A Bela Otero. Pioneira do cine*. O gañador do Chano Piñeiro demostra que a diva de Valga foi a primeira dos Lumiére. (13-11-2003)

Elena Salgado será a quinta muller que ocupa a carteira de Sanidade. Natural de Ourense, de 55 anos, é economista e industrial. (31-3-2004)

O Goberno convocou «con carácter urxente» a de Cuba en España, Isabel Allende, despois de que se lle prohibise a entrada na illa ao deputado do PP Jorge Moragas. (26-6-2004)

— Clasifica as dez profesións anteriores segundo o ámbito laboral ao que pertencen: sanidade, transportes...

Profesión

Ámbito

..... →

..... →

..... →

..... →

..... →

Profesión

Ámbito

..... →

..... →

..... →

..... →

..... →

2. Resolve estes xeroglíficos. Cada un representa o nome dunha profesión.

O traballo e
as profesións

3. Completa as oracións coas palabras axeitadas de cada par. Consulta un dicionario se o precisas.

xornal - soldo

- Canto che pagan de por ir vendimar hoxe as súas leiras?
- Eu, co meu , chego malamente a fin de mes.

gremio - sindicato

- O dos comerciantes está a favor das rúas peonís.
- O convocou unha folga dos traballadores para o vindeiro día dez.

descanso - lecer

- No verán aproveito o para ler e para dar paseos polo monte.
- Fixen un e despois continúei traballando.

ferrador - ferreiro

- Esa reixa de ferro fíxonola o mellor da bisbarra.
- Levei o cabalo ao para que lle cambiase as ferraduras.

Actividades

4. Repara na seguinte definición e localiza nesta sopa de letras seis adxectivos sinónimos que se axusten a ela.

'Que non é amigo de traballar e que non fai nada'

P	R	E	G	U	I	C	E	I	R	O	V	N
O	D	A	U	Ñ	X	A	O	S	L	B	A	S
S	E	V	A	R	R	O	I	U	F	Z	G	O
T	I	S	B	U	E	S	D	E	A	N	O	P
R	L	U	E	X	O	N	O	C	L	E	X	E
I	F	O	L	G	A	Z	A	N	U	B	R	I
U	B	N	U	G	A	L	L	A	N	D	A	Z

5. Agrupa e ordena as sílabas de cada cor ata formar doce verbos que designan accións propias de distintas profesións. Despois asocia cada acción á súa profesión.

ten	rrar	a	a	ra	mu	ro	co	
lar	zar	an	xir	ñar	so	pa	sar	rar
ciar	a	zir	su	sar	liar	sen	de	tu
ma	va	te	so	se	zur	fu	rar	

• <u>Mecánico/a</u> :	• <u>Arquitecto/a</u> :	• <u>Panadeiro/a</u> :
• <u>Sepultureiro/a</u> :	• <u>Cirurgián/a</u> :	• <u>Gandeiro/a</u> :
• <u>Mariñeiro/a</u> :	• <u>Zapateiro/a</u> :	• <u>Profesor/ora</u> :
• <u>Xuíz/a</u> :	• <u>Labrego/a</u> :	• <u>Xastre/a</u> :

6. Clasifica estes verbos segundo o ámbito do mundo laboral ao que están asociados: a busca de traballo, os contratos, os horarios, os salarios ou a actividade sindical.

*asinar - fichar - entrevistar - afiliar(se) - estudar
cobrar - contratar - asegurar - descansar - aumentar
reivindicar - opoitar - rescindir - negociar - entrar*

Busca de emprego	Contratos	Salarios	Horarios	Actividade sindical
.....				
.....				
.....				

7. Reordena o comezo e o final destes refráns de xeito que se comprendan ben.

- **Barbeiro** novo, peixes non colle.

.....

- Na casa do **ferreiro** non o traías enganado.

.....

- **Costureira** sen dedal para a barba do meu sogro.

.....

- Ao **médico** e ao avogado bautiza o viño primeiro.

.....

- **Mariñeiro** que dorme, xustiza polas silveiras.

.....

- **Avogado** novo, o que pasa na cociña ben o sabe.

.....

- Quen foi **cociñeiro** antes que frade cose pouco e mal.

.....

- O bo **taberneiro** coitelo de pau.

.....

8. Marca cun X o significado correcto destas palabras.

barqueiro

- ☐ Persoa que goberna unha barca e vive de transportar nela pasaxeiros e carga.
- ☐ Persoa que se dedica a construír embarcacións pequenas.
- ☐ Membro da tripulación dun barco encargado da limpeza.

cotizar

- ☐ Incluír algo nunha listaxe ou relación.
- ☐ Examinar un documento para comprobar que non é falso.
- ☐ Pagar a cota correspondente como membro dunha asociación, organismo, sindicato...

obradoiro

- ☐ Obreiro que fai os traballos menos especializados e que non requiren grande habilidade.
- ☐ Lugar onde realizan o seu traballo os artesáns.
- ☐ Edificio en construción.

xeira

- ☐ Oficina desde onde se dirixe o traballo nunha fábrica.
- ☐ Xornada de traballo, tempo durante o que se fai un traballo sen interrupción.
- ☐ Selo que acompaña a sinatura nos contratos de traballo.

delegar

- ☐ Autorizar unha persoa a outra para que actúe en representación súa nalgún asunto.
- ☐ Dar a coñecer os resultados dun acordo.
- ☐ Substituír unha persoa que deixou o seu posto de traballo temporalmente.

ebanista

- ☐ Importador de ébano e doutras madeiras nobres.
- ☐ Comerciante de antigüidades e de mobles usados.
- ☐ Persoa que ten por oficio facer mobles, traballando xeralmente con madeiras nobres.

— Actividades

9. Asocia cada adxectivo co seu significado.

laboral - laborioso - laborable

- Que se pode traballar. →
- Relativo ao traballo. →
- Que custa moito esforzo ou traballo. →

— Crea unha oración para cada un dos adxectivos anteriores.

-
-
-

10. Ofrece a voz galega correcta que cómpre usar en lugar destes castelanismos.

Incorrecto

Correcto

Incorrecto

Correcto

albañil

.....

concellal

.....

inxenieira

.....

vocal

.....

sastre

.....

gardaespaldas

.....

peluqueira

.....

orfebre

.....

— Crea un texto no que introduzas, con sentido, algunhas das voces correctas anteriores.

-
-
-
-
-

11. Explica cal é, na túa opinión, o significado destes refráns.

Para o mal traballador, non hai ferramenta boa.

- Significado:

Quen deixa o camiño e colle o atallo, máis traballo.

- Significado:

Facer o xa feito, traballo sen proveito.

- Significado: